

APSTIPRINU
Skrīveru Mūzikas un mākslas skolas direktore
Iveta Biķerniece
2024. gada 1. septembrī
Rīkojums Nr.1-7/24/36

SKRĪVERU MŪZIKAS UN MĀKSLAS SKOLA MŪZIKAS LITERATŪRA

Mācību priekšmeta programma izstrādāta metodiskās komisijas

2024. gada 19. augusta sēdē, pieņemta pedagoģiskās padomes sēdē

2024. gada 28. augustā, protokols Nr. 4

Mācību programma aktualizēta:

Mācību priekšmeta programmu
izstrādāja pedagogs

JOLANTA PUĶĪTE

2024.

Skrīveru Mūzikas un mākslas skolas profesionālās ievirzes izglītības mācību priekšmeta *Mūzikas literatūra* programma

Mācību priekšmeta mērķis:

Radīt audzēkņos vēlēšanos klausīties dažādu stilu un žanru mūziku, kā arī sniegt tās pilnvērtīgai uztverei nepieciešamās zināšanas, iemaņas un prasmes.

Mācību priekšmeta uzdevumi:

1. Veidot izpratni par mūzikas vēsturisko stilu attīstību, komponista un laikmeta saistībā, folkloru un tradīcijām.
2. Iepazīt mūzikas žanrus, izteiksmes līdzekļus, to lomu satura un tēla veidošanā.
3. Iemācīt saklausīt, analizēt, raksturot mūziku, balstoties uz iegūtajām zināšanām un dzirdes priekšstatiem.
4. Nodrošināt muzikāli radošu darbību.

Mācību priekšmeta saturs:

1. Mūzikas uztvere:
 - 1.1.Mūzikas vēsturiskie stili un laikmeti, izcilākie komponisti un viņu skaņdarbi;
 - 1.2.Šodienas mūzikas dzīve Latvijā un tās veidotāji.
2. Mūzikas valoda:
 - 2.1.Mūzikas izteiksmes līdzekļu darbība un sadarbība mūzikas tēlu veidošanā;
 - 2.2.Cilvēku balss tipi un mūzikas instrumenti;
 - 2.3.Mūzikas žanri un formas.
3. Muzikāli radošā darbība:
 - 3.1.Mūzikas uztvere pēc dzirdes;
 - 3.2.Praktiskā muzicēšana.
 - 3.3.Vērtēšana un analīze.

Kontaktstundu skaits- 1 stunda nedēļā

1. mācību gads
5. klase – I pusgads

	Tēma	Mūzikas klausīšanās
1.	<p>Mūzikas valodas elementi jeb izteiksmes līdzekļi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Reģistrs un tembrs: mūzikas instrumentu tembri, simfoniskā orķestra instrumenti un instrumentu grupas; • Temps un dinamika; • Metrs un ritms; • Skaņkārtā; • Harmonija un faktūra; • Melodija. Melodiskā līnija, diapazons, raksturīgākās intonācijas. Mūzikas valodas elementu loma mūzikas tēla atklāsmē. Mūzikas rakstura apzīmējumi. 	<ul style="list-style-type: none"> • E. Grīgs sv.orķ. "Pērs Gints"- Rīts • P. Čaikovskis skaņdarbi no cikla "Bērnu albūms", "Gadalaiki" • S. Prokofjevs simfoniskā pasaka "Pēterītis un vilks" • R. Šūmanis skaņdarbi no cikla "Bērnu ainas" un "Albūms jaunatnei".
2.	<p>Mūzikas žanri un formas-dziesma, deja un maršs:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Marši</u>- maršu veidi un raksturīgākās iezīmes. 3 daļu forma. • <u>Dziesmas</u>- dziesmu raksturīgākās iezīmes. Melodiju tipi- kantilēna, deklamācija. Daži dziesmu žanra paveidi. Dziedātāju balsis. Dziesmu raksturīgākās formas: pantu un divdaļu formas. • <u>Dejas</u>-deju raksturīgākās iezīmes. Senās dejas: gavote, menuets, mazurka, polonēze, valsis, polka- to raksturīgākās iezīmes. Deju raksturīgākās formas: 2 daļu, 3 daļu un rondo. 	<ul style="list-style-type: none"> • F. Mendelsons "Kāzu maršs" • P. Čaikovskis Maršs no baleta "Riekstkodis" • F. Šūberts "Militārais maršs" • A. Jurjāns "Nevis slinkojot un pūstot" • J. Norvilis "Mūsu zeme" • F. Mendelsons "Dziesma bez vārdiem" • F. Šūberts "Forele" • D. B. Lulli "Gavote" • L. Bokerīni "Menuets" • M. Ogiņskis "Polonēze" • F. Šopēns "Mazurka" • P. Čaikovskis "Ziedu valsis" no baleta "Riekstkodis"
3.	<p>Latviešu tautasdziesmas:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Latviešu tautas dziesmu melodiju raksturīgākās iezīmes, melodiju tipi; <i>Burdona</i> daudz balsība; • Latviešu tautas dziesmu cikli: gadskārtu, ieražu dziesmas, darba dziesmas, ģimenes godu dziesmas, sadzīves dziesmas, karavīru dziesmas; • Rotaļas un dejas. Tautas mūzikas instrumenti; • Tautas melodiju vācēji. • Tradicionālā mūzika un tautasdziesmas apdare. Folkloras ansamblis, lauku kapella. 	<ul style="list-style-type: none"> • Tautasdziesmas, rotaļas un dejas folkloras ansambļu <i>Iļģi, Vilki, Grodi, Skandinieki, Dandari, Budēļi</i> u .c. izpildījumā.

1. mācību gads
5. klase – II pusgads

	Tēma	Mūzikas klausīšanās
1.	<p>Latviešu komponisti- klasiķi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Latviešu profesionālās mūzikas attīstības sākumi. Dziesmu svētki; • J. Cimze- pirmais mūzikas skolotājs. Latviešu tautas dziesmu apdarinātājs; • Baumaņu K.- Valsts himnas un pirmo latviešu oriģinālo dziesmu autors; • A. Jurjāna personības un daiļrades raksturojums; • J. Vītola personības un daiļrades raksturojums; • E. Dārziņa personības un daiļrades raksturojums; • E. Melngaila personības un daiļrades raksturojums. 	<ul style="list-style-type: none"> • J. Cimzes latviešu tautas dziesmas apdare "Rīga dimd!", "Krauklīts sēž ozolā"; • A. Jurjāna latviešu tautas dziesmas "Kur tu skriesi, vanadzīņi?", "Pūt, vējiņi!"; • Baumaņu K. "Dievs, svētī Latviju!"; • A. Jurjāns kantāte "Tēvijai"; • J. Vītols "Gaismas pils", "Beverīnas dziedonis", "Karaļmeita"; • E. Dārziņš "Pie tēvu zemes dārgās", "Mūžam zili", "Lauztās priedes", "Mēness starus stīgo"; • E. Melngailis "Jāņu vakars", "Bārenītes slavināšana".
2.	<p>Solo dziesmas un to žanri:</p> <ul style="list-style-type: none"> • F. Šūberta solodziesmas; • R. Šūmaņa solodziesmas; • E. Grīga solodziesmas; • Krievu komponistu solo dziesmas un romances (M. Gļinka, P. Čaikovskis); • Latviešu komponistu solo dziesmas • (J. Vītols, E. Dārziņš, A. Kalniņš, A. Žilinskis). 	<ul style="list-style-type: none"> • F. Šūberts "Forele", "Ave Maria", "Ceļā", "Serenāde"; • R. Šūmanis "Man dusmu nav"; • E. Grīgs "Mežā", "Būdiņā", "Gulbis"; • M. Gļinka "Man prātā senais laimes brīdis"; • P. Čaikovskis "Reiz trokšņainā ballē"; • J. Vītols "Aizver aciņas un smaidi"; • E. Dārziņš "Teici to stundu, to brīdi"; • A. Žilinskis "Komponistam".
3.	<p>Instrumentālā mūzika:</p> <p><u>3.1. Programmātiskā mūzika:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • R. Šūmaņa miniatūru cikli; • M. Musorgskis "Izstādes gleznas"; • E. Grīgs "Liriski skaņdarbi"; • K. Debisī "Liriski skaņdarbi". <p><u>3.2. Instrumentālās mūzikas žanri:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • F. Šūberta un F. Mendelona-Bartoldi klaviermūzika; • J. Brāmss- Ungāru dejas; • F. Šopēna klavierskaņdarbi; • F. Lista instrumentālā mūzika; • Latviešu komponistu instrumentālā mūzika. <p><u>3.3. Skaņdarbi simfoniskam orķestrim:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • P. Čaikovskis balets "Riekstkodis" (svītas fragmenti); 	<ul style="list-style-type: none"> • R. Šūmanis "Sapņojums"- "Bērnu ainas"; • M. Musorgskis "Pastaigas tēma", "Vecā pils" no cikla "Izstādes gleznas"; • E. Grīgs "Rūķīšu gājieni"; • K. Debisī "Meitene ar linu krāsas matiem". • F. Šūberts Valsis h moll; • F. Mendelons Bartoldi "Kāzu maršs"; • J. Brāmss 1. Ungāru deja g moll; • F. Šopēns Etīde c moll, Valsis cis moll, Polonēze A dur; Prelūdijs fis moll; Noktirne Es dur; • F. Lists 1. klavierkoncerts 1. daļa; 2. Ungāru rapsodija; • J. Vītols "Viļņu dziesma"; • A. Kalniņš "Rudenī"; • P. Barisons "Ziedu vija"; • J. Mediņš "Dainas"; • P. Čaikovskis fragments no "Riekstkodis";

<ul style="list-style-type: none"> • N. Rimskis- Korsakovs simfoniskā svīta “Šeherezade”; • M. Ravelis “Bolero”; • Latviešu komponistu simfoniskie skaņdarbi. 	<ul style="list-style-type: none"> • N. Rimskis- Korsakovs fragments no svītas “Šeherezade”; • M. Ravelis “Bolero”; • Jurjānu A. “Latvju dejas”- Nr. 1 un 2; • E. Dārziņš “Melanholiskais valsis”; • A. Maskats “Tango”; • A. Kalniņš simfoniskā idille “Manai Dzimtenei”; • J. Mediņš “Ārija”; • I. Kalniņš 4. simfonija- 1. daļa.
---	---

2. mācību gads

6. klase

	Tēma	Mūzikas klausīšanās
1.	Polifonie un vokāli instrumentālās mūzikas žanri: <ul style="list-style-type: none"> • J. S. Bahs- vēlīnā baroka dižmeistars. Skaņdarbi klavesīnam un ērģelēm. Polifonija. • Vokāli instrumentālās mūzikas žanri: <i>mesa, rekviēms, kantāte, oratorija.</i> • Latviešu komponistu vokāli instrumentālā mūzika. 	<ul style="list-style-type: none"> • J. S. Bahs “Badinērija” no 2. sv.orķ.; “Prelūdijs un fūga” C dur-prelūdijs t. c moll-fūgas t. No kr.”LTK”; • “Tokāta un fūga” d moll ērģelēm; Mesa h moll 1.daļa; • G. F. Hendelis “Alleluja!” no “Mesijas”; • V. A. Mocarts “Lacrymosa” no “Rekviēma”; • A. Jurjāns “Tēvijai”; • L. Garūta “Dievs, Tava zeme deg!”; • I. Kalniņš fragments no “Rīta cēliens”.
2.	Instrumentālās mūzikas žanri: <i>sonāte, simfonija, koncerts:</i> <u>2.1. Klasiskā sonāte un simfonija;</u> <u>2.2. Koncerta žanrs, simfonija un koncerts 19. un 20. gs. komponistu mūzikā.</u>	<ul style="list-style-type: none"> • J. Haidns 94. simfonija II daļa; • V. A. Mocarts Sonāte A dur- III d.; Simfonija g moll- I, III d.; • L. Van Bēthovens Mēnesnīcas sonāte – I d.; 5. simfonija c moll- I d.; 9. simfonija- Fināls “Oda priekam”; • A. Vivaldi – Gadalaiki; • E. Grīgs Klavierkoncerts a moll I daļa; • P. Čaikovskis 1.klav.koncerts b moll I d. • I. Kalniņš 4. simfonija- visu daļu galvenā tēma
3.	Opera un citi skatuves žanri: 3.1. Opera 17.-19. gs. <i>operas žanra elementi, operu 3 paveidi, jaunu operas žanru paveidi 19.gs.</i> 3.2. Opera Itālijā un Francijā . 3.3. Krievu komponistu operas. 3.4. Latviešu komponistu operas. 3.5. Citi skatuves mūzikas žanri: <i>balets, baletopera, operete, mūzikls, rokopera.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • V. A. Mocarts “Figaro kāzas”- uvertīra, Figaro ārija C dur, F dur 1.cēl.; • Dž. Verdi “Traviata”- uvertīra, Galda dziesma 1. cēliena Fināls.; “Rigoletto”- Hercoga dziesmiņa, “Aīda” – maršss 1. cēliens “Nabuko”- Gūstekņu koris • Ž. Bizē “Karmena” Uvertīra, Habanēras tēma • R. Vāgners “Tanheizers” Svētceļnieku koris; • M. Glinka “Ivans Susaņins” Slavas koris 4. cēliens • A. Kalniņš “Baņuta”- koris 4. cēliens • J. Štrauss “Sikspārnis”- fragments

	<ul style="list-style-type: none"> • E. L. Vēbers "Operas spoks"- fragments • Z. Liepiņš "Parīzes Dievmātes katedrāle", "Lāčplēsis"- fragments
--	--

3. mācību gads

7. klase

	Tēma	Mūzikas klausīšanās
1.	<p>Mūzika no tālās senatnes līdz 19.gs. <u>Ievads. Mūzikas izcelšanās. Mīti un teikas dažādu tautu folklorā.</u> 1.1. Seno laiku, Viduslaiku un Renesanses laika mūzika, mūzikas žanri, mūzikas instrumenti, ievērojamākie komponisti. 1.2. Baroka laika mūzika (17.-18. gs. 1. p.). Jēdziens "mūzikas stils". Agrīnais Baroks un Rokoko jev Galantais stils. Raksturīgākie mūzikas žanri, mūzikas instrumenti (klavesīns, ērģeles), ievērojamākie komponisti. 1.3. J. S. Bahs un G. F. Hendelis- vēlīnā Baroka un polifonās rakstības tehnikas dižmeistari. J. S. Baha personība un daiļrade. 1.4. Klasicisms (18. gs. 2. p.)- raksturīgākie mūzikas žanri, izteiksmes līdzekļi, mūzikas saturs. Klasiskā sonāte, simfonija, variācijas. Simfoniskais orķestris. Stīgu orķestris. <u>Vīnes klasiķi: J. Haidns, V. A. Mocarts, L. Van Bēthovens</u>- personības un daiļrades raksturojums.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • "Te Deum" (gregoriskais korālis); • O. Di Laso "Atbals" (madrigāls); • A. Vivaldi "Gadalaiki" • F. Kuperēns Skaņdarbi klavesīnam; • J. S. Bahs- Franču svīta (fragm.), Badinērija no 2. svītas h moll, Tokāta un fūga d moll; • G. F. Hendelis Alleluja! No "Mesijas", "Uguņošanas mūzika". • J. Haidns Sonātes klavierēm, 94. simfonija 2. daļa; • V. A. Mocarts Sonāte nr. 11 A dur, "Mazā nakts mūzika", 40. simfonija g moll; opera "Figaro kāzas"- uvertīra, Figaro ārijas. • L. Van Bēthovens "Elīzei", Mēnesnīcas sonāte cis moll; Patētiskā sonāte c moll, 5. simfonija, 9. simfonija- 4. daļa.
2.	<p>Romantisms- 19. gs.: 2.1. trīs "Š", 2.2. <u>Virtuozu</u> laikmets, 2.3. <u>Operas žanra</u> jaunais cēliens, 2.4. <u>Jaunās nacionālās skolas</u> 19. gs. 2. p.-20. gs. s. 2.5. <u>Krievu mūzikas straujais kāpums</u>- M. Gļinka, A. Borodins, M. Musorgskis, N. Rimskis-Korsakovs, P. Čaikovskis; 2.6. <u>Profesionālās mūzikas attīstība Latvijā</u>- Viduslaiku Rīga, Rīga 18. gs. 1. p.; 2.7. <u>Latviešu mūzikas kultūras celmlauži</u> 19. gs. v.- J. Cimze, J. Bētiņš, Baumaņu K., Vīgneru E.; 2.8. <u>Latviešu mūzikas klasiķi</u>: Jurjānu A., J. Vītols, E. Dārziņš, E. Melngailis, A. Kalniņš.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • F. Šūberts "Ave Marija", "Serenāde", "Forele", "Ceļā", Nepabeigtā simfonija 1. daļa • R. Šūmanis- "Sapņojums" no klavieru cikla "Bērnus ainās", • F. Šopēns- Etīde c moll, Polonēze A dur, prelūdijs cis moll, Valsis A dur; • E. Grīgs- 1. klavieru koncerts ievads; • J. Brāmss Ungāru dejas; • F. Lists Ungāru rapsodijas, klavieru koncerts 1. daļa • M. Gļinka opera "Ivans Susaņins" Slavas koris; • M. Musorgskis "Izstādes gleznas" fragments • N. Rimskis-Korsakovs "Šeherezade" fragments

		<ul style="list-style-type: none"> • P. Čaikovskis ‘‘Mazo gulbīšu deĶa’’ no ‘‘Gulbju ezers’’; 1. klavieru koncerts-ievads; • J. Cimzes latviešu tautas dziesmas apdare ‘‘Rīga dimd’’; ‘‘Krauklīts sēĶ ozolā’’; ‘‘Teici, teici valodiņa’’; • Baumaņu K.- ‘‘Trimpula’’, ‘‘Dievs, svētī Latviju!’’. • Jurjānu A. ‘‘Tēvijai’’, ‘‘Latvju deĶas’’; • J. Vītols ‘‘Gaismas pils’’, ‘‘Beverīnas dziedonis’’; • E. Dārziņš- ‘‘MūĶam zili’’, ‘‘Lauztās priedes’’, ‘‘Melanholiskais valsis’’; • E. Melngailis ‘‘Jāņu vakars’’; • A. Kalniņš opera ‘‘Baņuta’’ fragmenti.
3.	Latvijas brīvvalsts laiks, Padomju Latvija, Neatkarīgā Latvija.	<ul style="list-style-type: none"> • J. Mediņš ‘‘Ārija’’ simfoniskais orķestris • J. Mediņš ‘‘Mīla un uzvara’’ fragm. • L. Garūta ‘‘Dievs, Tava zeme deg!’’ • R. Pauls- estrādes dziesmas, ‘‘MeĶa gulbji’’, mūzika k/filmām, teātra izrādēm; • I. Kalniņš- estrādes dziesmas, mūzika k/filmām, teātra izrādēm; • A. Maskats ‘‘Tango’’ simfoniskais orķestris • Ē. Ešenvalds Garīgās mūzikas fragmenti.
4.	Mūzikas stili 20 gadsimtā: <u>4.1. Impresionisms. Ekspresionisms:</u> M. Ravelis, K. Debisī, I. Stravinskis. <u>4.2. Vitālisms:</u> S. Prokofjevs. <u>4.3. Folklorisms:</u> B. Bartoks, P. Dambis. <u>4.4. DĶeza attīstība:</u> <i>spiričueli, blūzs, regtaims.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • K. Debisī 24 prelūdijas klavierēm; • M. Ravelis ‘‘Bolero’’ • I. Stravinskis opera ‘‘Petruška’’, ‘‘SvētĶavasaris’’- fragments • S. Prokofjevs ‘‘Romeo un DĶuljeta’’- Zobenu deĶa, DĶuljetas tēma; Gavote no ‘‘Klasiskās simfonijas’’; • B. Bartoks Skaņdarbi klavierēm - fragmenti; • P. Dambis ‘‘Ganu balsis’’ • DĶ. Gēršvins opera ‘‘Porgijs un Besa’’- Šūpuļa dziesma, ‘‘Amerikānis Parīzē’’ simfoniskais orķestris

4./5. mācību gads
8./9.klase

Tēma	Mūzikas klausīšanās
<p>1. Viduslaiki (agrie un vēlie):</p> <ul style="list-style-type: none"> • gregoriskie dziedājumi, • notācijas sākumi (Gvido no Arecas), • daudz balsības sākumi (mesa, motete), • Viduslaiku laicīgā mūzika (bruņinieku mūzika, ceļojošie muzikanti) • Viduslaiku dejas. <p>2. Renesanse:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Laikmeta raksturojums (humānisms, vokālās poliofonijas ziedu laiki) • Orlando di Laso, Palestrīna, • Mūzikas žanri- luteriskais korālis, instrumentālā mūzika, • Dejas- branls, pavana, galjarda. <p>3. Baroks:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Baroka mākslas raksturīgākās iezīmes, • Mūzikas žanri: galma balets, opera, svītas, prelūdijas, fūga, mesa, oratorija, kantāte, koncerts; • Dejas- galantās, menuets un gavote; • Branli: burē, rigodons, farandola. • Vivaldi (concerto grosso, Gadalaiki); • J. S. Bahs-dzīve un daiļrade: <ul style="list-style-type: none"> ○ LTK u.c. darbi klavesīnam; ○ Skaņdarbi ērģelēm; ○ Skaņdarbi orķestrim, svītas; ○ Vokāli instrumentālā mūzika (pasijas, mesa, kantātes) • G. F. Hendelis-dzīve un daiļrade: • Operas, oratorijas (Mesija). <p>4. Klasicisms:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 3 Vīnes klasiķi: J. Haidns, V. A. Mocarts, L. Van Bēthovens; • Mūzikas žanri: klasiskā simfonija, koncerts, kvartets, sonāte, rekviēms; Klasisko simfoniju žanriskās daļas- menuets un rondo; • Klasicisma laika orķestris. <p>5. 19. gs.- Romantisms:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Trīs lieli Š; • Virtuozu laikmets; 	<ul style="list-style-type: none"> • Gregoriskie dziedājumi. • O. Di Lasso madrigāls "Atbalss". • J. S. Bahs -Tokāta un fūga ērģelēm re • J. S. Bahs Prelūdija un fūga C dur no "LTK". • J. Haidns 94. simfonija 2. daļa. • V. A. Mocarts- opera "Figaro kāzas"-uvertīra, Figaro ārija C dur, F dur 1. cēliens • V. A. Mocarts -Rekviēms: Lacrimosa, 7. daļa. • V. A. Mocarts -11. klavieru sonāte 3. daļa • L. Van Bēthovens- "Elīzei". • L. Van Bēthovens -5. simfonija 1. daļa • L. Van Bēthovens -Mēnesnīcas sonāte cis moll 1. daļa Patētiskā sonāte c moll 1. daļa. • F. Šūberts -Ave Maria, Serenāde, Ceļā no vokālais cikls "Skaistā dzirnavniece". • R. Šūmanis- Sapņojums no cikla "Bērnu ainas". • F. Šopēns- Polonēze A dur, Etīde cis moll; • E. Grīgs -Anitras deja, Solveigas dziesma no sv. "Pērs Gints". • Dž. Verdi opera "Traviata" Dzīru dziesma no 1. cēliens • Ž. Bizē opera "Karmena"- uvertīra, Habanēras tēma. • P. Čaikovskis -1. klavieru koncerts ievads, Mazo gulbīšu deja no baleta "Gulbju ezers". • M. Musorgskis- "Izstādes gleznas"- Pastaigas tēma, Varoņu vārti Kijevā; Vecā pils. • S. Prokofjevs- "Romeo un Džuljeta"- <ul style="list-style-type: none"> ○ Bruņinieku deja, Džuljetas tēma.

<ul style="list-style-type: none"> • Operas žanra jaunais cēliens; • Mūzikas žanri: vokālā mūzika- solo dziesma, vokālie cikli • Klavieru mūzikas žanri; <ul style="list-style-type: none"> ○ Dejas- valši, polkas, polonēzes, mazurkas, galops, kankāns. • <u>Jaunās nacionālās skolas 19. gs. 2. p:</u> <ul style="list-style-type: none"> ○ E. Grīgs- Norvēģija, ○ Krievu mūzikas straujais kāpums, ○ Profesionālās mūzikas attīstība Latvijā. <p>6. Mūsdienu latviešu komponisti un kultūras norises Latvijā.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • A. Jurjāns –“Tēvijai” 1. daļa. • J. Vītols- “Gaismas pils”. • E. Melngailis –“Jāņu vakars”. • E. Dārziņš –“Melanholiskais valsis”, “Mūžam zili”, “Lauztās priedes”, “Mēness starus stīgo”. • L. Garūta- kantāte “Dievs, Tava zeme deg!”- koris. • M. Zariņš- Partita baroka stilā • I. Kalniņš- 4. simfonija 1. daļa • P. Vasks- “Ainava ar putniem” flautas solo • A. Maskats – “Tango”. • Dž. Gēršvins- “Porgijs un Besa”- Šūpla dziesma. • Dž. Gēršvins- Rapsodija blūza stilā. • Karls Dženkinss- “Adiemus” • Karls Orfs- “Carmina Burana” • Ē. Ešenvalds- “Dvēseles dziesma” • Georgs Pelēcis- “Plaukstošais jasmīns” • Jēkabs Jančevskis- “Koki” jauktais koris • Jēkabs Jančevskis “Saule, Saule, Mēnestiņ”- jauktais koris , instrumentālā grupa
--	---

Eksāmena noslēguma prasības mūzikas literatūrā

2 līmeņos (A un B) un 2 daļās:

1. daļa- Tēmu klausīšanās (1. semestra noslēgumā): noteikt 10 skaņdarbu fragmentus no “obligātā minimuma”.

A līmenis- uzrakstīt: komponista vārdu, uzvārdu; laikmetu; skaņdarba nosaukumu un/vai daļu, cēlienu u.c.; papildus informācija (mūzikas žanra raksturojums, svarīgs komponista biogrāfijas fakts u.c.).

B līmenis- uzrakstīt: komponista vārdu, uzvārdu; laikmetu; skaņdarba nosaukumu un/vai daļu, cēlienu u.c.

2. daļa- Tests (2. semestra noslēgumā):

A un B līmenis- 1. Mūzikas laikmetu raksturojums, ievērojamāko komponistu biogrāfijas un daiļrades svarīgākie fakti, mūzikas žanri, mūzikas instrumenti, mūzikas formas, komponistu portretu atpazīšana, latviešu Dziesmu svētku tradīcijas un nozīmīgākie fakti.

* tests B līmenim tiek sastādīts saīsinātā formātā, saglabājot galvenās satura tēmas.

A un B līmenis- 2. Specialitātes skaņdarba analīze un fragmenta demonstrēšana uz specialitātes instrumenta // RPD- "Pirmā mūzikas literatūras stunda"

Mūzikas literatūras eksāmena tēmu saraksts

1. J. S. Bahs- Tokāta un fūga d moll ērģelēm, tokātas tēma.
2. G. F. Hendelis- oratorija Messija- koris Hallelujah
3. A. Vivaldi- cikls "Gadalaiki"- 1. daļa, Pavasaris
4. V. A. Mocarts- opera "Figaro kāzas"- uvertūra
5. V. A. Mocarts Rekviēms- VII daļa "Lacrymosa" (Asaru diena")
6. V. A. Mocarts- 11. klaviersonāte A dur, III daļa- "Turku maršs"
7. V. A. Mocarts- 40. simfonija g moll, I daļa
8. V. A. Mocarts- serenāde "Mazā nakts mūzika"-1. daļa
9. L. Van Bēthovens- klavieru skaņdarbs "Elīzei"
10. L. Van Bēthovens- 5. simfonija c moll, I daļa
11. L. Van Bēthovens- "Mēnesnīcas sonāte" cis moll, I daļa
12. Dž. Rosīni- opera Seviljas bārdzinis- Figaro kavatīne, 1. cēliens
13. N. Paganīni- Kaprīze vijolei nr.24 a moll
14. F. Mendelsons- Kāzu maršs- mūzika teātra izrādei "Sapnis vasaras naktī"
15. F. Lists- Ungāru rapsodija klavierēm, nr. 2., ievads
16. Dž. Verdi- opera Rigoletto, Hercoga dziesmiņa no 3. cēliena
17. Dž. Verdi- opera Traviata, Dzīru dziesma no 1. cēliena
18. Dž. Veri- opera Aīda, Triumfa maršs no 2. cēliena
19. R. Vāgners- opera Valkīra, Valkīru lidojums no 3. cēliena
20. R. Vāgners- opera Loengrīns, Kāzu koris no 3. cēliena
21. F.Š ūberts- solo dziesma "Ave Maria"
22. F. Šūmanis- "Sapņojums no klavieru cikla "Bērnu ainas"
23. F. Šopēns- Polonēze A dur: ievads
24. F. Šopēns- Etīde c moll, "Revolucionārā"
25. Ž. Bizē- opera Karmena, Habanēra, 1. cēliena
26. Ž. Bizē- opera Karmena, Eskamiljo kuplejas, 2. cēliena
27. J. Brāmss- Ungāru deja nr. 5 g moll
28. E. Grīgs- Anitras deja no svītas "Pērs Gints"
29. P. Čaikovskis- I klavierkoncerts b moll, I daļa
30. P. Čaikovskis- balets Gulbju ezers, Mazo gulbīšu deja, 2. cēliena
31. M. Musorgskis- klav. cikls "Izstādes gleznas", Pastaigas tēma
32. S. Prokofjevs- balets "Romeo un Džuljeta", Bruņinieku deja
33. M. Ravels Bolero simfoniskā orķestra 1. tēma
34. Jurjānu A.- kantāte "Tēvijai", I daļa
35. J. Vītols –jauktā kora dziesma "Gaismas pils"
36. E. Melngailis – jauktā kora dziesma "Jāņu vakars"
37. E. Dārziņš- skaņdarbs orķestrim "Melanholiskais valsis"

38. A. Kalniņš- solo dziesma ‘‘Brīnos es’’
 39. Jānis Mediņš- Ārija no 1. orķestra vītas
 40. L. Garūta- kantāte ‘‘Dievs, Tava zeme deg!’’, ievads
 41. P. Vasks- ‘‘Ainava ar putniem’’, flautas solo
 42. Dž. Gēršvins- ‘‘Šūpuļdziesma’’ no operas ‘‘Porgijs un Besa’’
 43. Ē. Ešenvalds- jauktā kora dziesma ‘‘Dvēseles dziesma’’
 44. Karls Dženkinss- vokāli instrumentālais skaņdarbs ‘‘Adiemus’’- I daļa
 45. Jēkabs Jančevskis- ‘‘Koki’’ jauktais koris
- *tēmas var mainīties katra mācību gada ietvaros.

Mācību sasniegumu vērtēšanas prasības, formas un veidi

Mācību sasniegumu vērtēšana notiek saskaņā ar Skrīveru Mūzikas un mākslas skolas iekšējiem noteikumiem ‘‘Izglītojamo zināšanu un prasmju vērtēšanas kritēriji, izglītojamo pārcelšanas nākamajā klasē un izglītojamo atskaitīšanas kārtība’’.

Vērtēšanas kritēriji:

1. Zināšanu reprodukcijas temps.
2. Radošo iemaņu līmenis.
3. Obligāto skaņdarbu pazīšana.
4. Tēmu atskaņošana.
5. Zināšanu kvalitāte, raksturojot laikmetu, stilu, skaņdarbā izmantotos izteiksmes līdzekļus.
6. Mājas uzdevumu sagatavošana.

Kontroles formas:

1. Kontroluzdevumi.
2. Ieskaites.
3. Semestra un gada kontroles noslēguma pārbaudes (rakstos un mutvārdos).
4. Mūzikas skolas diplomeksāmens (tēmu klausīšanās, tests).

Visās pārbaudes formās rezultāti tiek vērtēti ar atzīmi pēc 10 ballu sistēmas (sk. pielikums Nr. 1).

Mācību darba formas un metodes

Mācību formas:

darbs ar mācību grāmatu, mobilo telefonu,
 mūzikas klausīšanās un analīze,
 audzēkņu stāstījums un atbildes uz jautājumiem,
 recenzijas,
 pāru un grupu projektu darbs ,
 ārpusstundu pasākumi (muzikālās pēcpusdienas, koncerti,
 iepazīšanās ar kultūrvēsturiskām vietām).

Zināšanu pārbaudes pamatformas: mutvārdu atbildes,
rakstiskie darbi,
uzdevumi pie klavierēm.

Mācību darba metodes

1. *Reproduktīvās* metodes: izskaidrojoši ilustratīvā; reproduktīvā; darbs ar mācību Materiāliem, tehnoloģijām,
2. *Produktīvās* metodes: induktīvā, pētnieciskā.
3. *Interaktīvās* mācību metodes: emocionāli attīstošā metode, diskusija, projekts, debates.

Satura apguvei nepieciešamā aprīkojuma saraksts

1. Mācību telpas platība- 25,5 kvadrātmetri.
2. Nošu un mācību grāmatu bibliotēka, fonotēka un videotēka.
3. Galdi un krēsli.
4. Klavieres.
5. Dators. Interaktīvā tāfele. Mobilie telefoni.
6. Atskaņošanas aparatūra, CD ,DVD.
7. Skapis mācību līdzekļu uzglabāšanai.
8. Instrumentārijs (klavieres, trijstūri u.c.).
9. Fonotēkas un videotēkas kartotēka.
10. 6 sintezatori un 6 austiņas.

Vērtējuma skala

Balles	Vērtējuma skaidrojums
10 balles (izcili)	Audzēknis parāda izcilas zināšanas un prasmes, kas pārsniedz attiecīgās klases mācību programmas apjomu: brīvi stāsta, paužot savu attieksmi, demonstrē tēmas, analizē, spēj loģiski argumentēt un pamatot savu stāstījumu. Izrāda īpašu interesi par mācībām.
9 balles (teicami)	Audzēknis parāda teicamas zināšanas un prasmes atbilstoši attiecīgās klases mācību programmas prasībām. Augsti attīstītas domāšanas un intelektuālā darba prasmes. Strauji progresējot, veic mācību uzdevumus, prot radoši pielietot iegūtās zināšanas.
8 balles (ļoti labi)	Audzēknis parāda ļoti labas zināšanas un prasmes. Audzēknis ar izpratni var reproducēt mācību materiālu, saskatot likumsakarības, atšķirt būtisko no mazsvarīgā, pauž savu attieksmi, tomēr vērojamas atsevišķas neprecizitātes.
7 balles (labi)	Apgūtas mācību programmas prasības. Audzēknis prot zināšanas un prasmes izmantot pēc parauga. Uzdots veic apzinīgi, taču zināšanās un prasmēs sastopami atsevišķi trūkumi.
6 balles (gandrīz labi)	Pamatlīnijās mācību programmas prasības apgūtas (60% apjomā). Audzēknis zina pamatjēdzienus, mācību vielu izklāsta pietiekoši skaidri un saprotami, taču zināšanas un prasmes ir nepietiekoši stabilas un pārliecinošas.
5 balles (viduvēji)	Pamatvilcienos apgūta mācību programma, taču zināšanās un pamatprasmēs daudz trūkumu. Audzēknis jauc faktus, kļūdās atsevišķos jēdzienos un terminos, mācību vielu neprot izklāstīt pietiekoši skaidri.
4 balles (gandrīz viduvēji)	Audzēknis mācību programmu apguvis individuālo spēju līmenī (aptuveni 50%). Zināšanās un prasmēs ir ievērojami trūkumi. Mācību vielu izklāsta juceklīgi, neatšķir būtisko no mazsvarīgā. Uzdots veic bez īpašas intereses.
3 balles (vāji)	Zināšanas un prasmes apgūtas virspusēji. Tās ir nepietiekošas (mazāk kā 50%). Audzēknis pieļauj daudz kļūdas, neizpilda skolotāja dotos norādījumus, jūtam atpaliek mācībās.
2 balles (ļoti vāji)	Apgūtas atsevišķas zināšanas, prasmes un iemaņas, taču nav spēju tās praktiski izmantot. Nav intereses par mācībām.
1 balle (ļoti ļoti vāji)	Nav izpratnes par mācību priekšmeta būtību, nav vajadzīgo iemaņu.